

Број: 01,02, 04/4-05-152/08
Сарајево: 20.06.2008. године

КОЛЕГИЈУМУ ОБА ДОМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

КОМИСИЈИ ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА

**КОМИСИЈИ ЗА СПОЉНУ И ТРГОВИНСКУ ПОЛИТИКУ, ЦАРИНЕ, САОБРАЋАЈ И
КОМУНИКАЦИЈЕ ДОМА НАРОДА**

**ДЕЛЕГАЦИЈИ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ У ПАРЛАМЕНТАРНОЈ
СКУПШТИНИ ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ**

КОЛЕГИЈУМУ СЕКРЕТАРИЈАТА ПСБиХ

**Предмет: Извјештај са састанка Општег комитета за економске послове
Парламентарне скупштине Централноевропске иницијативе, Праг, 12. јуни 2008.
године**

Састанак Општег комитета за економске послове Парламентарне скупштине Централноевропске иницијативе одржан је 26. маја у Прагу. Састанку су присуствовале делегације парламената Аустрије, Бјелорусије, Босне и Херцеговине, Хрватске, Чешке, Мађарске, Пољске, Румуније, Словачке и Украјине, те представници Извршног секретаријата ЦЕИ.

У име Парламентарне скупштине БиХ састанку су присуствовали **Мехмед Суљкановић**, предсједавајући Делегације ПСБиХ при ПСЦЕИ, те **Едина Хрњић**, секретар Делегације.

Тема састанка била је „**Будућност нуклеарне енергије у Европи**“. Састанку је предсједавао Богдан Паску, предсједавајући Општег комитета за економске послове и шеф Делегације Румуније у ПСЦЕИ.

Као уводничари, учесницима су се обратили представници Министарства за индустрију и трговину Чешке Републике, представници Института за нуклеарна истраживања те представници ЧЕЗ-а (Чешка енергетска компанија) који су презентовању потребе за улагањем у нуклеарну енергију приступили са стручног аспекта, док су се парламентарци у каснијим дискусијама фокусирали више на политички апсепт.

Због великог пораста цијена нафте и последица глобалног загријавања, у новије вријеме преиспитује се став према нуклеарној енергији. Након застоја у градњи нуклеарних електрана у протеклом периоду, анализе стручњака и међународних организација упућују на неопходност наставка развоја и градње нуклеарних електрана. Исцрпљење залиха и све израженије покупљење фосилних горива, с једне, и немогућност удовољавања захтјева сигурне опскрбе потрошача обновљивим изворима енергије, с друге стране, дају у наредним деценијама посебан значај нуклеарној енергији.

Крајем маја 2008. године лидери Европске уније изразили су подршку поновном коришћењу нуклеарне енергије. Забринута због глобалног загријавања, Европска унија тежи да оствари смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште до 2020. године за барем 20 одсто. Поред тога, стварни пораст цијена нафте и све већа зависност земаља Уније од увоза гаса стварају потребу за диверзификацијом енергетског снабдијевања.

Осим ЕУ, подршку нуклеарној енергији дала је и Међународна агенција за енергију објављујући у публикацији „Свјетске енергетске прогнозе 2006.“ да нуклеарна енергија може дати велики допринос у смањењу зависности од увоза нафте и гаса и ограничавању емисије угљен-диоксида.

На трагу ових аргумената, одржане су и уводне презентације које су покушале дати додатне аргументе за употребу нуклеарне енергије, али и идентификовати недостатке који настају употребом те енергије, као и енергетске проблеме са којима се суочава Европа.

Као основни елементи који утичу на будућност нуклеарне енергије означени су:

- економија
- ниво безбједности
- отпад
- злоупотреба у војне сврхе
- јавно мишљење и став политичких представника
- правни оквир, транспарентна регулатива
- повјерење у државну администрацију.

Проблеми који се јављају у вези са нуклеарном енергијом су: старење особља и опреме, недостатак експерата (млади људи се све рјеђе одлучују да студирају нуклеарну физику), пријевремено затварање јединица за производњу као резултат политичких одлука, неповјерење јавности, проблем одлагања нуклеарног отпада. Наведени проблеми у будућности, према ријечима г. Петра Крса, замјеника шефа Одјела за управљање и техничку подршку чешке Државне канцеларије за нуклеарну безбједност, могу бити ријешени стављањем посебног нагласка на:

- хармонизацију безбједносних захтјева и регулативних приступа унутар ЕУ
- модернизацију постојећих нуклеарних електрана
- рјешавање проблема одлагања нуклеарног отпада
- развој истраживања
- заштиту против тероризма
- развој нових технологија.

Након уводних презентација, услиједила је дискусија у којој су парламентарци образложили ситуацију у вези са нуклеарном енергијом у њиховим земљама и покренули бројна питања попут политичке и друштвене оправданости улагања у нуклеарну енергију. Свјесни проблема које изазива све већа потрошња енергије у свијету али и ограниченост природних ресурса, парламентарци су оцијенили да је неопходно коришћење и нуклеарне енергије која, осим што је јефтинија, позитивно дјелује на животну средину. Притом је потребно обезбиједити коректно информисање јавности о свим аспектима производње нуклеарне енергије, укључујући и безбједност.

У дискусији је учествовао и госп. Мехмед Суљкановић, који је најприје захвалио домаћину на изузетно квалитетној организацији састанка који представља одличну прилику за размјену искустава у области коришћења нуклеарне енергије. Када је у питању Босна и Херцеговина, госп. Суљкановић је истакао да БиХ нема нуклеарне електране нити их планира изградити у скоријој будућности. У недавно објављеној студији енергетског сектора у БиХ у којој се наводи енергетски биланс до 2020. године обухваћене су само области електричне енергије, угља, гаса, нафте и заштите животне средине. У сваком случају, како

је рекао г. Суљкановић, на састанку Општег комитета за економске послове ПСЦЕИ могу се размијенити драгоценост искуства. Такође, осврнуо се и на констатацију која је у току уводних презентација поновљена више пута, а то је да цијена урана као основа за нуклеарну енергију не зависи од картела као што је случај са цијеном нафте. С тим у вези, подсетио је присутне на кризу угља седамдесетих година прошлог вијека, када се вјеровало да ће прелазак са угља на нафту бити јефтинији и да ће цијена нафте остати непромијењена, а данас можемо видјети колико је та процјена била погрешна и како је драстично повећана цијена нафте. Господин Суљкановић изразио је сумњу да ће цијена урана дугорочно остати ниска, те упозорио да је ископавање урана штетно за животну средину.

На састанку Општег комитета за економске послове ПСЦЕИ усвојена је резолуције која се налази у прилогу извјештаја. На састанку је за потпредседника Комитета изабран г. Милорад Пуповац, шеф Делегације Републике Хрватске у ПСЦЕИ.

Припремила:

Едина Хрњић

Секретар Делегације

Одобрио:

Мехмед Суљкановић

Предсједавајући Делегације

Доставити:

- *Наслову*
- *Одјелу за информације и документацију*
- *Министарству вањских послова БиХ*
- *а/а*